

Milí kamaráti,

v
živote niekedy prichádzajú dni, ktoré sú slávnostnejšie ako ostatné. Vtedy cítime, že nám naši drahí preukazujú väčšiu pozornosť a lásku, prípadne nás potešia aj nejakým darom. Sami ste takéto dni prežili, a preto určite viete, že mám na mysli narodeniny, meniny, den prvého svätého prijímania, birmovku a iné.

Na druhej strane sviatky našich blízkych bývajú pre nás príležitosťou, aby sme svoju lásku, ktorú k nim stále cítime, mohli nejakým výraznejším prejavom vyjadriť.

Možno viete, že terajší Svätý Otec Ján Pavol II. mal 18. mája narodeniny. Ak ste mu zabudli zablahoželať /samozrejme duchovne/ alebo ste o tomto jeho sviatku nevedeli, môžete to napraviť 29. júna, na sviatok svätého Petra a Pavla, ktorý tiež slávime ako sviatok pápeža. A aby sme neprišli ku gratulácii s prázdnyimi rukami, venujeme mu toto číslo Svetla. Nech posluží na rozšírenie úcty a lásky k nemu.

A kto je vlastne pápež, že ho považujeme za osobu nám blízku?

V prvom rade je zástupcom Pána Ježiša na zemi. Vedie sv. Cirkev, aby veriacim predkladala správne učenie o Bohu a aby ich pomocou rôznych prostriedkov privádzala k spásu vlastných duší.

Pápeža voláme aj Svätý Otec. To preto, lebo je duchovným otcom rodiny veriacich. Ako dobrý otec stará sa o svoje duchovné deti, modlí sa za ich potreby a tam, kde je to nutné, pomáha aj hmotnou podporou.

Pápež je tiež reprezentantom a do určitej miery aj propagátorom nášho náboženstva pred ľuďmi, ktorí nepatria do katolíckej cirkvi alebo neveria v Boha. Zvlášť terajší Sv. Otec, Ján Pavol II., výborne plní túto úlohu. Na svojich apoštolských cestách po celom svete strhuje ľudí svojou dobrotou a získava si sympatie všetkých bez rozdielu. Kiež by sme sa aj my niečomu od Sv. Otca v tomto smere priučili.

Chlapci, sami vidíte, aká zodpovedná je úloha pápeža. Dala by sa prirovnať k úlohe kormidelníka na lodi. Tak ako kormidelník hľadá pre loď bezpečnú cestu, aby sa vyhol všetkým nástrahám mora, tak pápež vedie Cirkev - loď cez všetky nebezpečenstvá sveta k istému cieľu - večnému životu.

Don Bosco v jednom svojom sne veľmi jasne videl ťažkosť tejto cesty, boj, ktorý musí Cirkev zvädzať so svetom, prostriedky k záchrane ako aj úlohu pápeža v tomto boji. A keďže si myslím, že vás to bude zaujímať, v nasledujúcich riadkoch vám tento sen rozpoviem.

Sny sv. Don Bosca

SEN O DVOCH STĽPOCH V MORI

Rád by som vám povedal jeden sen. Predstavte si, že ste na osamelom skalisku v mori a že nevidíte na okolí ani kúska suchej zeme. Na rozsiahlej morskej hladine vidíte nesmierne množstvo lodí, pripravených k bitke. Vpredu sú zakončené ostrým železným hrotom, ktorý prebodne všetko, čo zasiahne. Lode sú vyzbrojené delami, puškami a zbraňami všetkého druhu. Tieto lode postupujú proti jedinej obrovskej a vysokánskej lodi. Pokúšajú sa vraziť do nej svoje hroty, zapáliť ju alebo nejako inak poškodiť.

Túto velebnú loď, dokonale vyzbrojenú, doprevádza množstvo lodičiek, ktoré od nej prijímajú rozkazy a obratne sa otáčajú, aby sa ubránili nepriateľskému loďstvu. Vietor je nepriaznivý a zdá sa, že i nepokojné more praje nepriateľom.

Uprostred nesmiernej morskej pláne vyčnievajú z vody dva vysoké stĺpy, mohutné a blízko seba. Na jednom stojí socha Nepoškvrnenej Panny Márie a pod jej nohami je široký nápis: POMOCNICA KREŠŤANOV. Na druhom, mohutnejšom a vyššom stĺpe, je hostia v primeranej veľkosti a pod nou nápis: ZÁCHRANA VERIACICH!

Hlavným veliteľom obrovskej lode je rímsky biskup - Svätý Otec. Vidiac hroznú zúrivosť a nebezpečenstvo postavenia svojich verných, zvolána k sebe veliteľov podriadených lodí na poradu a k vypracovaniu plánov.

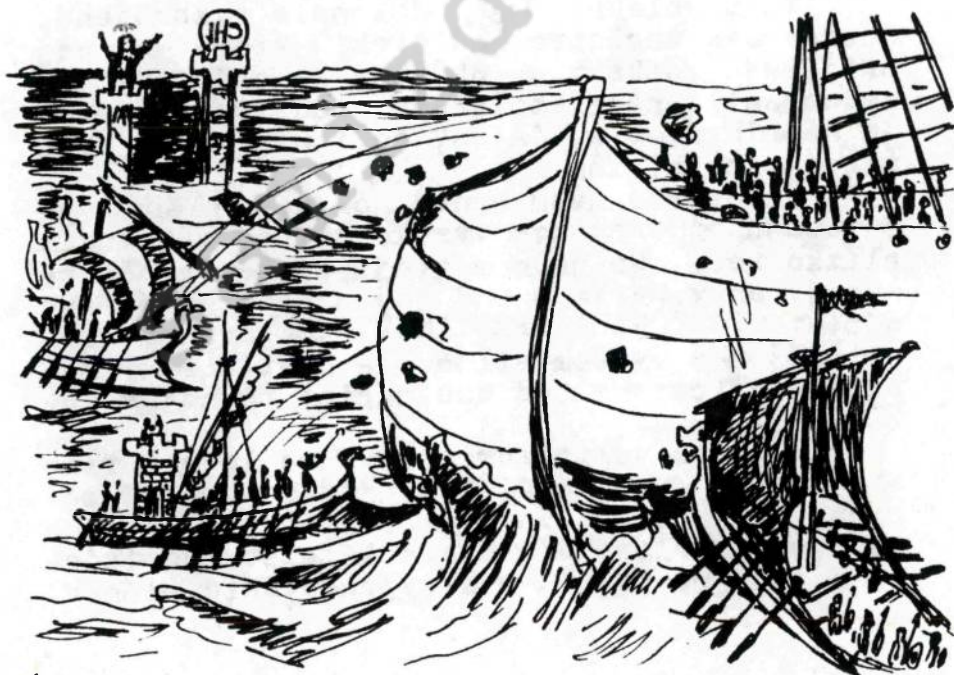

Všetci velitelia sa zhromažďujú okolo pápeža. Radia sa, ale keď sa rozbesní víchrica a rozzúri more, sú poslaní, aby velili svojim loďam.

Len čo nastal pokoj, pápež dal znova zvolať svojich loďivodov, zatiaľčo veliteľské loď pokračovala v plavbe. Náhle sa vrátila hrozná búrka.

Pápež stál pri kormidle a všemožne sa snažil, aby loď zaviedol medzi tie dva stípy, z ktorých viseli na reťaziach veľké háky a kotvy.

Nepriateľské loďstvo sa zatiaľ hnalo útokom a snažilo sa, aby loď zajali a potopili. Niektorí bojovali spismi, knihami a výbušnami, ktoré sa snažili vrhnúť na palubu veľkej lode. Iné útočili delami, puškami a kovovými hrotmi. Ich snaha bola však márna.

Zatiaľčo míňali všetko svoje strelivo, obrovská loď obratne a bezpečne plávala dopredu. Chvilami sa zachvela pod hroznými údermi, často boli jej boky prerazené, ale hneď zavial od oboch stĺpov vánok a štrbiny sa zacelili, diery zapchali. Nepriateľské delá sa však začali trhať, pušky, železné hroty a iné zbrane sa lámali a lode sa potápali. Zúriví nepriatelia začali boj muža proti mužovi - krátkou zbranou, päťami, kľatbou a zlorečením.

Tu zrazu pápež smrteľne ranený padá. Okolostojáci pribiehajú a dvíhajú ho. No je znova zasiahnutý a zomiera. Medzi nepriateľmi zaznieva už radostný a víťazný krik, na ich lodiach zavládol nevýslovný jasot. Ale sotva pápež zomrel, už nastupuje na jeho miesto iný. Zvesť o smrti pápeža prichádza so zvesťou o vyvolení jeho nástupcu.

Nepriatelia strácajú odvahu.

Nový pápež prekonal všetky prekážky a doviedol loď až medzi oba stĺpy. Kotvami ju o ne pevne pripútal.

Potom nastal hrozný zmätok. Všetky lode, ktoré až doposiaľ napádali pápežskú loď, začali zmätene utekať, vrážali do seba a potápali sa. Niektoré ločky, ktoré udatne bojovali s pápežom, sa hneď priviazali k tým stĺpom.

Mnoho iných lodičiek, ktoré sa zo strachu pred bojom skryli, očakávali opatrne opodiať, až v hĺbinách mora zmizli trosky rozbitých lodí. Potom pomaly plávali k obojmu stĺpom, ku ktorým sa pripevnili hákmi a tam ostali spokojne a bezpečne s hlavnou pápežskou loďou. Na mori zavládol pokoj.

Tu don Bosco skončil rozprávanie a opýtal sa: "Co si myslíte o tom, čo som vám povedal? Zdá sa, že pápežskou loďou je Cirkev a lodičkami ľudia. More znázorňuje svet. Tí,

ktorí bránia obrovskú loď sú pápeži a oddaní veriaci. Ostatní sú jej nepriatelia, ktorí sa ju snažia zničiť zbranami každého druhu. Dva spásne stípy predstavujú asi úctuk Panne Márii a k Najsvätejšej Sviatosti. Nepriateľské lode znázorňujú prenasledovanie. Vo všetkom zmätku zostáva jedine úctak Preblahoslavenej Panne Márii a časté sväté prijímanie. Využime ich čo najlepšie, konajme a rozširujme ich všade a medzi všetkými.

Úrad pápeža ustanovil sám Pán Ježiš, keď povedal Petrovi: "Pas baránky moje, pas ovečky moje..." Chcel totiž, aby Peter mal prvenstvo medzi dvanástimi apoštolmi a po jeho nanebovstúpení spravoval Cirkev a viedol ostatných učeníkov.

Odvtedy na čele Cirkvi stojí muž, ktorého nazývame pápež. Volí ho kardinálsky zbor vo zvláštnych voľbách, ktoré sa volajú "konkláve". Úrad pápeža je doživotný, to znamená, že nového volia až po smrti predchádzajúceho.

Od čias svätého Petra sa vo vedení Cirkvi vystriedalo 264 pápežov. Boli medzi nimi mužovia z ľudových i vznešenejších vrstiev, viac alebo menej dokonalí, mučeníci ba i svätci. Bolo by iste zaujímavé prečítať si o každom z nich aspon niečo. No dnes sa budeme venovať terajšiemu Svätému Otcovi - Jánovi Pavlovi II. Budem rád, ak sa mi podarí povedať vám o nom niečo nové, zaujímavé, čo vám pomôže viac spoznať jeho osobu a viac si ho zamilovať.

Svätý Otec - náš vzor

Písal sa 18. máj 1920. Neďaleko slovenských hraníc v poľskom meste Wadowice sa narodil v rodine Wojtyłowcov malý chlapček. Pokrstili ho menom Karol.

Svojich prvých osem rokov Karolko prežije šťastne. Ale na deviaty rok jeho života padne ťažký, nevyhnutný kríž: smrť jeho milovanej mamičky, ktorá sa nedožila ani jeho prvého svätého prijímania. Svoju matku poznal Svätý Otec iba ako chorého človeka; to zaiste ona ho naučila tak dokonale sa modliť.

Neskôr Karolovi zomiera i starší brat.

Keď mal Karol /volali ho Lolek/ 13 alebo 14 rokov, s pomocou svojho profesora založil mariánsku družinu. Potom založil aj dramatický krúžok. Lolek prednášal básne, spieval. Vynikal vo všetkom: v učení i v športe.

Svätý Otec hovorí: "Na môjho otca pripadol po smrti jeho manželky a jeho syna ťažký kríž. A tu som videl veľký príklad. Dívajúc sa na neho, naučil som sa, že na seba samého treba klásť požiadavky a odhodlať sa plniť vlastné povinnosti. Ten môj otec, ktorého považujem za neobyčajného človeka, zomrel. Pravdaže náhle, počas druhej svetovej vojny, prv, než som ukončil 21. rok svojho života. Odteraz je už Karol celkom sám - bez rodičov i súrodencov. Je s ním iba nebeský Otec, ktorý ho sprevádza na ceste za povoláním.

Je 22. júna 1941. Karol Wojtyla nechce ísť do Nemecka na roboty, preto nechá školu a ide robiť do kamenolomu a potom do chemických závodov. Je obyčajným robotníkom. Takto mu prejdú 4 roky.

Istého dňa roku 1942 duchovný oznámí, že Wojtyla a ešte jeden zo skupiny začali študovať filozofiu, lebo chcú byť kňazmi. V tých časoch nebolo vábivé ísť za kňaza - seminár bol zatvorený. Karol pracuje ďalej ako robotník a voľné chvíle trávi na fare a študuje. Istý salezián ho učí latinčinu. Učí sa tajne!

Rok 1946. Kardinál Sapieha udeľuje Karolovi Wojtylovi na Sviatok všetkých svätých kňazskú vysviacku. Novokňaz má 26 rokov.

September 1958. Z Vatikánu do Warszawy prichádza menovací dekrét pre knaza Wojtylu za pomocného biskupa krakovského. Kardinál Wyszynski ho dáva hľadať. No nie je to ľahká vec. Odišiel na kanoe so skupinou mladíkov až kamsi k prameňom Wisly. „...Našli sme ho v tomto bludisku lesov a jazier a priviedli sme ho ku kardinálovi. Poriadne ohúrený predstavil sa v športovom úbore. Wyszynski mu povie: 'Vedz, že pápež si dovoľí všeličo.' Potom mu prečítal menovanie. Správa ho ohromila. Po chvíli sa hodil na kolena a povedal: 'Nech sa stane vôľa Božia!' A hneď sa opýtal: 'Nemohli by ste zadržať v tajnosti toto menovanie do nášho príchodu k ústiu rieky?' Wyszynski sa usmial a prisľúbil. Wojtyla sa vrátil k svojej skupine, prenocoval pod spoločným stanom a ráno odslúžil svätú omšu ako obyčajne na prenosnom oltári pod krížom z dvoch vesiel..”

•

“Božia Prozretelosť mi dovolila zúčastniť sa na všetkých zasadnutiach II. vatikánskeho koncilu”, spomínal Sv. Otec. Prišiel na koncil ako jednoduchý a nenápadný biskup, sprevádzaný jeho veľkým učiteľom, kardinálom Wyszynským.

•

Posledný deň v roku 1963. Pápež Pavol VI. menuje Wojtylu za metropolitného arcibiskupa v Krakove.

•

29. mája 1967 bol Karol Wojtyla vymenovaný za kardinála. Má 47 rokov a je jedným z najmladších kardinálov Cirkvi. Jeho priatelia pripravujú slávnosť, pri ktorej mu chcú venovať aj nejaký dar. Ale aký? “Ak to myslíte vážne, kúpte mi spací vak. Ten, čo užívam, je už dotrhnaný a keď nocujem pod stanom alebo v nejakej útulni, je mi zima.”

Ani kardinálsky purpur neodradí Wojtylu od športu, ktorý v zdraví a v sile udržuje jeho horalskú štruktúru. Počas biskupskej synody v Ríme túžobne čaká nejaké voľné popoludnie, aby mohol vyjsť na Terminillo/2213 m vysoký vrch asi 100 km od Ríma/ a odtiaľ sa spustiť na lyžiach alebo zostúpiť po nejakej krkolomnej ceste.

Vysoké Tatry na hraniciach medzi Poľskom a Slovenskom. Strhla sa snehová metelica, v ktorej akýsi lyžiar hľadá zaviate stopy. Dvaja príslušníci pohraničnej stráže zaostrili na neho svoj ďalekohľad a sledujú ho niekoľko minút.

Keď lyžiar už ide prekročiť pohraničnú čiaru, pokývnu si hlavou, rozklížu lyže po snehu a čoskoro sú pri nom. Ocitnú sa pred človekom zrelého veku, s okovanými bagendžami a v ošúchanej vetrovke, na ktorej bol prilepený kovový krížik.

- Osobný preukaz! - vyzvú ho.

Prekvapený lyžiar vytiahne cestovný pas. Strážnici čítajú: Karol Wojtyla, krakovský arcibiskup, kardinál rímskej cirkvi...

- Kde si ukradol tento pas?

- Neukradol som ho. Je môj.

Vezmú ho na strážnicu. Jeden zo strážnikov chytí telefón, ale nemôže sa dovolať. Po ponúknutom kalíšku "ohnivej vody" sa spriali.

"Mal som dojem", spomínal neskoršie Sv. Otec, "že mi aj tak neverili."

Po smrti Pavla VI. a Ján Pavla I. sa schádza konkláve, aby zvolila nového nástupcu sv. Petra.

16. október 1978 - stúp dymu je biely a dlhý. Davy ľudí čakajú na správu. Tu sa otvorí prostredné okno na priečelí svätopoterského veľchrámu. Kardinál Felici zaintonuje vo

zvučnej latinčine: "Oznamujem vám veľkú radosť. Máme pápeža!" A Felici pokračuje: "Je ním Karol kardinál Wojtyła."

Nasleduje ticho. Akoby všetko zamrzlo. Zástup si pošuškáva: Kto je to? Hneď zaburáca potlesk, v ktorom cítiť prekvapenie a tak trochu i sklamanie. Nezvolili Taliana.

Tu sa pýta akýsi chlapček mamy: "Mama, je to nejaký Afričan?" "Mlč!", napomenie ho matka, pričom sama nezatají svoj úžas.

13. máj 1981.

"V ten den výnimočne zástup nabol príliš veľký, ani Poliakov nebolo veľmi veľa. Preto využila som to, aby som sa dostala bližšie k ohraďe pozdĺž cesty, ktorou mal prejsť pápež. Keď pápež prešiel na svojom bielom aute, ktoré tu nazývajú "papa-mobil", pomyslela som si: Aký je dnes mladý a ako dobre vyzerá. Tu som náhle počula výstrely. Spýtala som sa, čo to bolo, hoci som tušila to najhoršie... A vtedy na zástup, ktorý tak naradovane tlieškal, spadlo ohromenie. Potom nastal zmätok... Nevládne telo zverené ramenám, ktoré ho držali... pokojná tvár, akoby v čomsi podobná úsmevu... ale videla som tento úsmev aj pri umierajúcich!" - dokončila sestrička.

"Potom prišiel po nejakej chvíli kňaz, ktorý povedal, že Sv.Otec je zranený a že guľky nezasiahli žiadne pre život nevyhnutné orgány. Ale zabudol povedať, že Sv.Otec je na hranici života a smrti, veď stratil 3 litre krvi!"

Počas prevozu do nemocnice ani potom nepovedal Sv.Otec ani jednu výčitku na osobu vraha. Jeho slová stále mierili k nebeskému Otcovi a k Panne Márii v podobe vzdychov a strelných modlitieb. Potom Sv.Otec upadol do bezvedomia.

Po vyliečení obeť nazvala svojho vraha bratom.

Pri druhom pobyte v nemocnici pri doliečovaní Sv.Otec, i keď bol taký slabý, že nemohol ani rozprávať, nikdy nevynechal modlitbu - breviár, sv.ruženec, krížovú cestu...

Po vyliečení Sv.Otec ďakoval svojim záchrancom - lekárom, sestričkám a všetkým, ktorí s ním mali aspon trochu do činenia, že "sa trápili s takým starým človekom". Ešte doteraz na neho spomínajú ako na veľkého človeka, ktorý s božským pokojom znášal bolesti a trápenia. Mnohí pacienti si z neho brávali príklad.

Staré Hory

Gabolto

Levoča

Ľutina

Šaštín

Mariánka

Pamätáte sa, chlapci, čo zachránilo loď Cirkvi pred porážkou v don Boscovom sne, ktorý som vám rozprával? Bolo to pripútanie sa k dvom stĺpom. Aj dnešná Cirkev musí zvädzať boje so svojimi nepriateľmi a aby zvíťazila, musí použiť tie isté "stĺpy"-úctu k Sviatostnému Ježišovi a k Preblahoslavenej Panne Márii. Vie o tom náš Svätý Otec? Určite! Aby som vás o tom presvedčil, všimneme si teraz jeho vzťah k Panne Márii a horlivosť, s akou rozširuje mariánsku úctu.

C
E
L
Ý
T
V
O
J

M
Á
R
I
A

Svätý Otec má veľkú úctu k Panne Márii. Kto sleduje jeho život a jeho prácu, ten môže zistiť, aký vrúcny vzťah je medzi nimi.

Sv. Otec sa zveril pod jej ochranu už v detstve. Panna Mária mu nahradila matku, ktorá mu zomrela, keď mal Karol 10 rokov. Celý život sa obracia na Máriu ako na svoju skutočnú matku. Preto nečudo, že pri zvolení za pápeža sa jej zas úplne odovzdáva, čo aj verejne vyznal vo svojom hesle: Celý Tvoj, Mária. A Sv. Otec toto heslo aj naplna. Žije a pracuje ako jej syn. Podaktorí ľudia sa čudovali, prečo si zvolil takéto heslo. Vrave-

li, že v hesle chýba vzťah k Pánu Ježišovi. Ako sa ale odovzdával Pán Ježiš Márii tu, v pozemskom živote, ak nie slovami: Mama, mám ťa rád. Som celý tvoj, mama!

Pána si uctíme tým, že si uctíme jeho Matku. A ona nás zas vždy privedie k svojmu Synovi. Pretože Ježiš a Mária sú jednej mysle. Keďže Sv.Otec je zástupcom Pána Ježiša na zemi, jeho príslušnosť k Márii ako Matke je tým ešte užšia. Preto toto heslo Svätého Otca má hlboký duchovný význam. Pápež to úplne pochopil. Je celkom odovzdaný Márii. Vie, skusuje, ako si Mária chráni svoje deti. Preto na všetkých svojich apoštolských cestach šíri úctu k nej a zveruje jej pod ochranu všetkých ľudí.

Sv.Otec je horlivým šíriteľom modlitby sv.ruženca. Keď bol na prvej návšteve v NSR, pýtali sa ho, čo je potrebné robiť pre záchranu ľudstva. Pápež zdvihol ruženec a ukázal ho všetkým so slovami: "Tu je naša záchrana!" A kto z vás by sa chcel pomodliť sv.ruženec spolu so Sv.Otcom, môže to urobiť každú prvú sobotu v mesiaci o 20,30 hod. na rádiodianici Vatikán. Tak sa Sv.Otec spája so všetkými veriacimi sveta, ktorí milujú Máriu. Len sa musíte naučiť po latinsky modlitbu "Zdravas Mária".

Drahí priatelia, možno ste videli fotografiu, na ktorej sa Sv.Otec Ján Pavol II. skláňa k soche Panny Márie Fatimskej a niečo jej dôverne hovorí. Veru, má jej čo povedať v dnešných ťažkých časoch. Koľké ťažkosti trápia dnešný svet! Sv.Otec to veľmi dobre vie. A vie aj to, kde hľadať záchranu. Áno, u našej nebeskej Matky. Preto odporúča všetkým národom, ba celému svetu, aby sa zverili do jej materinských rúk. Vyzýva k tomu všade, kam príde. Veru, Sv.Otec je naozaj veľký človek a možno, že raz bude vyhlásený za svätého. Ktovie?!

Na Turíce tohoto roku sa Sv. Otec chystá započat' rok zasvätený Panne Márii. Iste to prispeje k rozšíreniu úcty k našej nebeskej Matke. Tým pápež dokazuje, že chce, aby si všetci veriaci Máriu ešte viac všímali, žili s Nou a viac ju milovali.

Pomocnica

Na stene visí nepatrný obraz,
obraz malý, ale živý je
a z neho pozerá sa na nás
z úsmevu láska Márie.

Ten pohľad hladká, dáva silu,
vždy útočiskom pre mňa je.
Ochraňuje i občas karhá,
keď tieň zla na mne spočinie.

Mária s malým Ježišom,
Pomocnica si víťazná.
Napĺňaj srdcia vernosťou
každému, kto Ťa vyznáva.

Kamaráti,

ako ste sa už možno dopočuli, chystá sa úžasná vec. Sv. Otec Ján Pavol II. na počesť veľkého priateľa mladých, sv. Jána Bosca, chce rok 1988, rok 100. výročia jeho odchodu do neba, vyhlásiť za mimoriadny jubilejný rok mládeže!

Podľa želania Sv. Otca sa začal sláviť už 31.1.1987 v turínskej diecéze ako prípravný rok. A od 31.1.1988 sa má sláviť v celej Cirkvi ako "mimoriadny rok milostí pre mladých". Na počesť don Bosca sa majú konať dakovné pobožnosti, stretnutia mladých, púte a iné akcie. Ich cieľom má byť upevnenie viery a rozvoj duchovného života dnešnej mládeže.

Sv. Otec určil aj 7 významných kostolov - v Turíne, v Ríme i v Latinskej Amerike, ktoré nejako súvisia s don Boscom alebo s jeho duchovnými synmi, saleziánmi, a udelil výsadu získať v nich mimoriadne odpustky každému, kto ich v priebehu tohoto roku navštívi.

Ale čo my, ktorí sa asi do cudziny nedostaneme? Ako odpovieme na túto výzvu Svätého Otca tu u nás, na Slovensku? Môžeme sa aj my nejako zapojiť do tohoto celosvetového hnutia a osláviť don Bosca - moderného svätca a nášho priateľa?

Isteže! Možností na to máme aj tu, pod Tatrami, veľa. Dôležité je len porozmýšľať a veľmi chcieť. Potom sa spôsoby už ľahko nájdu.

Dám vám niekoľko tipov a verím, že vy si už sami zvolíte alebo aj vymyslíte to, čo sa vám bude zdať najprístupnejšie a najužitečnejšie.

S don Boscom je na Slovensku nerozlučne spätá mariánska bazilika v Saštíne. Sem prišli v roku 1924 prví saleziáni a stadiaľto sa šírilo ich požehnané pôsobenie na celé Slovensko. Co tak zorganizovať púť /pešo, na bi-

cykli či vlakom/ k Panne Márii Šaštínskej a do farského kostola, zasväteného sv. Jánovi Boscovi?

Don Bosco bol veľkým ctiteľom Panny Márie a rozširovateľom jej úcty. Možno povedať, že vo svojej dobe bol priam "výmyselníkom" v tom, ako čo najkrajšie a najdostojnejšie osláviť jej sviatky. Zvláštna výzdoba, pobožnosti, spevy, akadémie...Nedalo by sa aj vo vašej farnosti urobiť niečo, aby sa sviatky Panny Márie slávili trochu krajšie, zvlášť v tomto mariánskom roku?

To, čo don Boscovi najviac ležalo na srdci, bola záchrana mládeže pred hriechom. Pre dobro mladých pracoval zo všetkých síl sám a túžil do tejto práce zapojiť každého človeka, ktorý má len trochu dobrej vôle.

Stať sa pokračovateľom v tomto jeho diele, byť apoštolom medzi svojimi kamarátmi - v triede, v dielni i na ulici - to by mohla byť najkrajšia odpoveď na túžbu don Bosca i na výzvu Sv. Otca. Mladí majú byť apoštolmi mladých!

Ako konkrétnejšie na to, dozvieš sa v príspevku "Cesta k svätosti".

Svätý Otec mladým ...

Holandskej mládeži

Kde je láska, tam nemá miesto strach.

Aj nepríjemná pravda je pravda.

Tajomstvo kresťanského života spočíva v láske.

Africkej mládeži

Dôverujte Ktistovi, ktorý je priateľom vašej mladosti.

Mladým v Sardíni

Mária - maják istoty.

Írskej mládeži

Modlil som sa a prosil, aby som bol schopný dotknúť sa vašich srdc.

Skautom v roku 1986

Opravdivo šťastní budeme vtedy, keď sa budeme usilovať urobiť šťastnými druhých.

Francúzskej mládeži

Mali ste aj vy pochybnosti vo viere? Bol to skôr prechod z viery tradičnej ku viere rozumovej.

Cirkev nie je klub dokonalých ľudí, ale spoločenstvo zmierených hriešnikov.

Mladým na ostrove Fidži

Radosť je spoločným menovateľom svätých.

Mladým v Sydney

Ak chcete pokoj, šírte pravdu.

Milí chlapci,
blížia sa prázdniny, ktoré isto každý z vás chce prežiť čo najveselšie a najkrajšie. Možno budete mať pekný zážitok práve z hier, ktoré som pre vás pripravil.

N O Č N Á   S T O P A

Vedúci hry vyznačí v lese pomocou bielych lístkov pochodovú osť tak, že na každom piatom kroku položí na zem jeden lístok a v určitom bode ju ukončí.

Po vyznačení trasy vedúci odštartuje v päťminútových intervaloch troj až päťčlenné družstvá. Ich úlohou je prejsť bielu stopu bez použitia bateriek a vrátiť sa na miesto štartu.

Aby sa predišlo omylom alebo nedorozumeniam, možno postaviť na koniec stopy hráča / je ukrytý / alebo si u členov družstva overiť, či skutočne prišli do cieľa /opýtame sa, kde cesta skončila/. Družstvo, ktoré za najkratší čas prejde bielu stopu, vyhráva.

Pri opakovaní hry môžeme zväčšiť vzdialenosť medzi lístkami na zemi na 10 krokov.

Á N O   -   N I E

Hru môžeme hrať na výlete. Ráno rozdáme všetkým členom skupiny po 7 lístkov a vysvetlíme pravidlá: každý hráč môže počas dňa kedykoľvek položiť komukoľvek hocijakú otázku. Keď opýtaný odpovie slovami "áno" alebo "nie", musí za svoju nepozornosť zaplatiť pýtajúcemu sa lístočkom. Slová "áno" a "nie" sú totiž zakázané. Vyhrá ten, kto bude mať večer najviac lístkov.

Dejiny Cirkvi

Moji drahí,

robíme krok za krokom v našej histórii a postupne sa dozvedáme o živote prvých kresťanov. S úžasom hľadáme na toto veľdielo, ktoré vykonali apoštolí, učeníci a prví kresťania. Priam sa nám nechce veriť, že by títo obyčajní a nevzdelaní rybári od Genezaretského jazera dobyli svet. Svet, ktorý už strácal nádej na uzdravenie. Svet, ktorý nevedeli vyliečiť grécki či rímski filozofi, lebo ich svetská múdrosť stroskotala na nemravnosti a slabej vôli ľudí. Zdá sa, že niet východiska...

No Boh - Otec zasahuje v pravú chvíľu. Posiela svojho Syna, ktorý si vyvolí 12 apoštolov, prvých misionárov v dejinách ľudstva. Tých posiela do sveta šíriť evanjelium, aby tí, čo uveria, stali sa tiež misionármi. A tak túto nádhernú zvesť šíria mužovia z divokých stepí Galácie, nosiči nákladov z prímorských miest Korinta a Efezu. Šíria ju vojaci rímskych légii, a preto bolo i trochu prekvapením, keď Pavol písal svojim milovaným Filipanom, že i na cisárskom dvore sa šíri kresťanstvo.

Je to naozajstný zázrak. Zúfalý svet sa začína meniť. Tam, kde vládla mravná neviazanosť, vládne čistota. Kde boli rozbroje, prišiel pokoj. Tam, kde vládlo násilie, zavládla láska. Pýtame sa: "Ako je to možné? Co spôsobilo zmenu v tom skazenom svete?" Bol to opravdivý život kresťanov.

Život prvých kresťanov bol taký nádherný a tak preniknutý láskou k Bohu a k blíž-

nym, že i pohanía obdivovali a s úctou hľadeli na kresťanov. Obdivovali ich nezlomnosť a stálosť vo vyznávaní viery, no predovšetkým si ich vážili pre mravný život, vernosť, statočnosť a svedomitosť pri vykonávaní svojich povinností.

Kresťania museli prejsť bolestnou cestou prenasledovania, aby svojím utrpením a krvou dokázali pohanom, že viera, ktorú nosia vo svojom srdci, je božská.

Aké boli príčiny prenasledovania?

Nie všetci pohanía zaujali voči kresťanom rovnaký postoj. Mnohí ich považovali za čudákov, rúhačov, ba dokonca i za bezbožníkov, lebo sa neklánali pohanským modlám. Prípisovali im neúspechy rímskych légii, neúrodu i iné nešťastia a pohromy. A vtedy sa rímska zberba vyrútila do ulíc a vykrikovala: Kresťanov pred levov! Navyiac všelijakí buriči a podvodníci, podplatení pohanskými knazmi, huckali ľud proti kresťanom. A zakaždým tiekla krv mučeníkov. Celých 300 rokov!

Prenasledovanie bolo celkovo 10, ale najväčšie boli za cisára Neróna, Décia a Diokleciána.

NERO /54-68 po Kr./ bol ukrutný panovník, ktorý žil v rozkošiach a radovánkach. Vládol svojvoľne a kruto. Dokonca si namýšľal, že je veľký umelec a spevák. Vo svojej chorobnej pýche chcel postaviť nový Rím, a to z mramoru... Preto dal založiť ohen v najchudobnejších častiach mesta. Ohen sa rozšíril a zúril celých deväť dní. Ľud sa čoskoro dozvedel, že pôvodcom hrozného požiaru je cisár a začal sa búriť. No cisár pohotovo zvalil vinu na kresťanov. Preto ich dáva mučiť najvyberanejšími trestami: zašitých v kožených vreciach ich hádžu pred divú zver, priväzujú ich k zasmoleným stĺpom, aby ako živé

fakle svietili hýriacim Rimanom. Niektorých hádžu do Kolosea, kde musia zápasit s divými zvermi.

DÉCIUS /249-251 po Kr./ sníval o bývalej sláve Ríma. O dobe, kedy bol ešte pohanský a silný. Preto chcel celú ríšu zjednotiť jedným náboženstvom, a to pohanským. Spočiatku neprelieval krv. Svoju kampan proti kresťanom začal presviedčaním a odmenou. Mnohých síce zviadol, no väčšina pokušeniu odolala a potvrdila svoju vernosť Kristovi.

Najkrutejšie prenasledovanie bolo za cisára DIOKLECIANA /284-305 po Kr./. Táto doba sa menuje dobou mučeníkov. Spočiatku bol cisár ku kresťanom zhovievavý. Kresťania si vydýchli: "Konečne pokoj! Nastanú lepšie časy." No toto netrvalo dlho. Cisár dal zrúcať kresťanské chrámy. Všetky náboženské knihy mali byť spálené. Zakázal všetky bohoslužby. Bis-

kupi a knazi mali byt pochytani a zbaveni občianskych práv. A nakoniec krest'ania mali byt donuteni k odpadu od viery a obetovat modlam.

Ako vidíte, moji drahí priatelia, nič nového pod slnkom. Toto kruté prenasledovanie trvalo 10 rokov. Celé tisícky krest'anov umierali mučenicou smrťou v budove, ktorá sa volá Rímske Koloseum.

Verím, že vás dnešné rozprávanie zaujalo. Ak by ste chceli lepšie poznať život prvých krest'anov za čias prenasledovania, prečítajte si knihu poľského spisovateľa Henryka Sienkiewicza "Quo vadis".

V panónskom meste Sabáriu, terajšom Szombathely v Maďarsku, umučili počas Diokleciánovho prenasledovania krest'anov biskupa svätého Kvirína. Sídlom mal v Sicii, terajšom Sisaku.

Pôsobil v Panónii, na území obývanom Kvádmi. Na Slovensku sú tomuto svätému zasvätené viaceré kostoly, napríklad aj kostol v Revúcej.

Spišský prepošt Ján Šigraj po svojej vizitácii v roku 1700 napísal: "Farnosť Smižany, druhá filiálka Kurimany alebo villa Quirini. Kostol prastarý na zručenie. Podľa podania založil ho svätý Kvirín, biskup."

Podľa tejto správy by malička dedinka na Spiši mala jeden z najstarších kostolov v Strednej Európe! Kto vie?

Veselá myseľ je dar Boží. Pomáha prekonať prekážky a podnikáť nové i ťažké veci. Aj mnohí pápeži vynikali veselostou a vtipnosťou, hoci podľa zastávaného úradu by sme ich považovali za veľmi vážnych ľudí. Ako dôkaz vám uvediem niekoľko príhod zo života "dobrého pápeža" - Jána XXIII.

Keď v rímskych uliciach počul Ján XXIII. istú osobu, ako sa "pohoršuje" nad jeho tučnosťou, obrátil sa k nej a povedal dobrácky:
- Viete, milá pani, konkláve nie je súťaž krásy!

Istý novozvolený diplomat na audiencii položil pápežovi smelú otázku:

- Koľko ľudí pracuje vo Vatikáne?
- sotva polovica - odvetil Ján XXIII., žmurknúc okom.

Ján XXIII. navštívil v Ríme nemocnicu Ducha Svätého, ktorú obsluhujú reholnice. Predstavená, veľmi rozrušená návštevou, sa mu predstavuje:

- Svätý Otče, som predstavená Ducha Svätého.
- Máte šťastie, ja som iba vikárom Ježiša Krista.

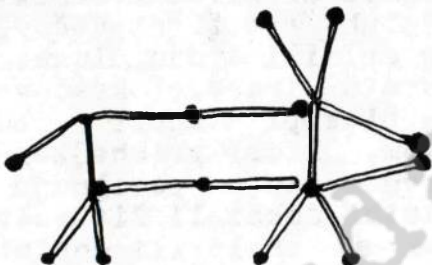
Narážajúc na svoje časté odchody z Vatikánu, povedal:

- Hovorím, že idem často cez deň von. Nuž? Budem vychádzať v noci.

Dopočul som sa, že hádanky so zápalkami sa vám veľmi páčia a že mnohým z vás nerobí problémy vyriešiť ich. Preto som dnes pripravil úlohy o niečo ťažšie. Som zvedavý, či prídete na správne riešenie.

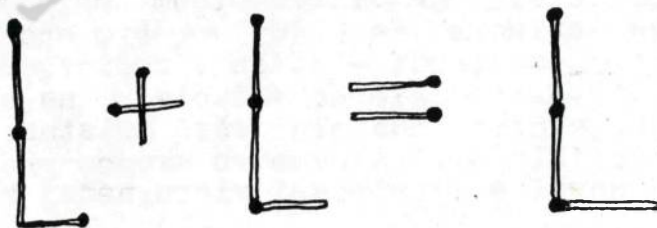
1. ÚLOHA

Usporiadané zápalky na obrázku predstavujú jelena, pozerajúceho sa dopredu. Preložením dvoch zápaliiek urobte, aby sa pozeral dozadu.

2. ÚLOHA

Matematický zápis súčtu dvoch rímskych čísel na obrázku je nepravdivý. Preložením jednej zápalky vytvorte zápis matematicky pravdivý.

Cesta k svätosti

Iste si už veľa počul o apoštoloch. Vieš, že to boli dvanásť mužovia, ktorých si Pán Ježiš vybral spomedzi zástupov, ktoré s ním chodili. Týchto dôkladnejšie pripravoval a potom ich poslal do sveta. Zveril im dôležitú úlohu: mali ísť medzi všetky národy, aby ich poučali o tom, prečo vlastne žijú, aby ich privádzali k viere v pravého Boha a k životu podľa Ježišovho učenia. Tým všetkým mali pomôcť ľuďom krajšie prežívať pozemský život a zbierať si zásluhy pre život večný.

Apoštoli dobre splnili svoju úlohu. Založili a upevnili svätú Cirkev. Pokračovatelia v ich službe - biskupi a knazi - dodnes ohlasujú novým ľuďom, ktorí prichádzajú na tento svet, Ježišovu náuku a posilujú ich sviatosťami, aby všetci dokázali žiť vo vzájomnej láske, a tak si zaslúžili dostať sa do neba.

Meno apoštol je odvodené z gréckeho slova "apostolos". Gréci ním označovali posla - človeka, ktorý je niekým poslaný, ktorý dostal úlohu niečo oznámiť.

Veľa ľudí si myslí, že pokračovateľmi v diele prvých apoštolov sú dnes len knazi a biskupi. To je však omyl!

Na II. vatikánskom koncile zhromaždení biskupi spolu so Svätým Otcom pripomenuli všetkým veriacim, že každý má byť apoštolom vo svojom prostredí - matka v rodine, robotník v továrni, chlapec v škole i na ulici. Každého jedného posielal Ježiš Kristus, aby svojím príkladom i slovom vo svojom prostredí upevňoval a rozširoval vieru, nádej a lásku.

To, k čomu nás povzbudzuje Cirkev, nie je žiadna mimoriadna vec. Prví kresťania sa všetci cítili byť apoštolmi. A aj don Bosco v minulom storočí v tomto duchu vychovával svojich chlapcov. Často sa im takto prihovárал: "Chlapci, pozrite, knaz sa nedostane všade tam, kde ste vy. Preto vy sami musíte tak žiť, tak sa správať a hovoriť, aby ste zabránili zlým konat' zlo, aby ste povzbudzovali pochybujúcich, a tak aby ste aj sami napredovali v dokonalosti".

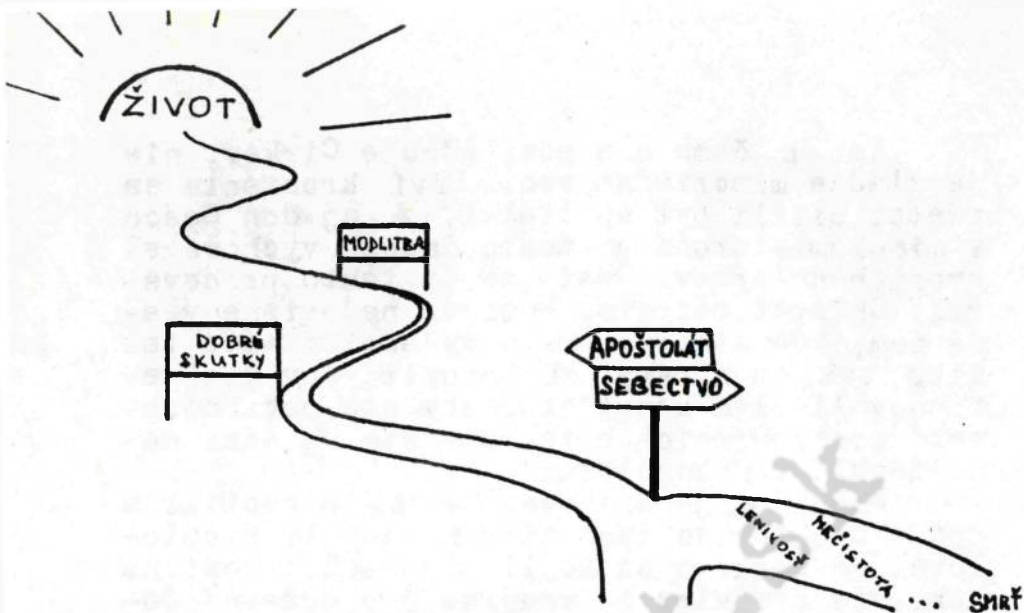
Mnohí z jeho chovancov to pochopili a podľa svojich schopností sa snažili apoštolovať. A čoskoro sa mohli presvedčiť sami na seba, že čím viac sa zaujímajú o duševné dobro svojich kamarátov, tým viac aj oni sami duchovne rastú, stávajú sa lepšími!

Don Bosco to veľmi dobre vedel, a preto zaradil apoštolát ako výbornú pomôcku posväcovania sa. Medzi tromi radami Dominikovi preto nechýba ani táto: Ak sa chceš stať svätým, ...snaž sa apoštolovať medzi svojimi kamarátmi.

Z Dominikovho životopisu si iste pamätáš, ako napríklad udobril rozvadených kamarátov, ako šikovne vedel zničiť časopis s neslušnými obrázkami, ako vedel pripraviť a dostať ku sviatosti zmierenia aj tých, ktorí sa jej už dlhšiu dobu vyhýbali... a jeho mnohé iné "apoštolské kúsky".

Možno namietneš: Dominikovi bolo ľahko! On žil v prostredí, kde všetci chodili do kostola a aspon ako-tak sa aj snažili... Ale čo ja? Veď ma moji neveriaci spolužiaci a kamaráti zosmiešnia a vyhlásia za svätuškára, ak budem robiť tak ako Dominik! Verím ti. Prostredie, v ktorom prežívaš väčšinu svojho dna ani zdaleka nie je ideálne. Doba, v ktorej žijeme, je iná. To ale ešte neznamená, že dnes sa nič nedá robiť. Kto by tak zmýšľal,

ten vopred "hádže flintu do žita" a necháva voľný priestor pre šírenie zla. Sviatosťou birmovania dostáva každý kresťan posilu, aby vedel brániť svoju vieru a sľubuje, že ako Kristov bojovník ju bude aj šíriť pre dobro ľudí. Kto by sa toho bál alebo bol lenivý, je dezertérom a nezaslúži si meno kresťan.

Dúfam, že o tebe to neplatí. Ty by si možno aj chcel čosi robiť, len nevieš ako na to. V nasledujúcich riadkoch nájdeš niekoľko rád a myšlienok. Ak si ich osvojiš, môžeš sa vyhnúť nebezpečenstvám, ktoré by mohli tvoje apoštolské snahy zmariť. Dúfam, že sám zakúsiš radosť z tejto tak potrebnej činnosti.

Už oddávna sa apoštolát rozdeľuje na priamy / slovom, príkladom, povzbudzovaním a pod./ a na nepriamy / modlitbou, sebazáporom a i./ Ktorý z nich je dôležitejší? - Obidva! Ani jeden ani druhý sám nestačí. Ovocím apoštolátu má byť obrátenie hriešnika k Bohu. A k tomu je potrebný aj priamy- dobré slovo, napomenutie; ale aj nepriamy- vyprosenie potrebnej milosti obrátenia pre hriešnika modlitbou alebo osobným pokáním.

Ak teda chceš apoštolovať, vedz, že v prvom rade sa musíš snažiť žiť ako opravdivý kresťan, ako človek, ktorý "vie, komu uveril a je si tým istý".

Netreba si chystať zvláštne kázne ani múdre reči pre svojich kamarátov. Tvoj príklad spokojného a radostného života bude v nich provokovať zvedavosť. A keď im aj dokážeš jednoducho povedať, čo si myslíš a čomu veríš - - to úplne stačí.

Aby si to však dokázal a aby sa tvoje slová i tvoj príklad dotkli ľudských srdc, musíš sa veľa modliť. Prosiť za svojich blížnych. Lebo podmienkou akéhokoľvek apoštolátu je láska. Láska k Bohu, ktorého máme stále viac poznávať a milovať. A láska k ľuďom, lebo oni všetci majú nesmrteľnú dušu a sú povolani k večnému životu. Kde tejto lásky niet alebo je slabá, nemožno hovoriť o pravom apoštoláte. Môže to byť nejaký koníček, záľuba, alebo len chuť hádať sa, prípadne príležitostne sa ukázať pred inými svojou šikovnosťou či múdrosťou. Toto ale nikomu nepomôže a skôr-neskôr to omrzí i samotného "apoštola".

Okrem správnych pohnútok potrebuje apoštol aj primerané vedomosti. A to si už možno i sám zbadal na sebe. Oniečom si bol presvedčený, že to vieš, a keď si sa to snažil vysvetliť iným, zbadal si, že to tvoje poznanie má veľké medzery, že to nevieš vysvetliť. Najlepším zdrojom potrebných vedomostí je pre nás Sväté písmo. Toto sa snaž čím častejšie čítať a všetkému, čomu v nom nerozumieš, nechaj si vysvetliť. Nehanbi sa, veď nikto múdry z neba nepadol. Kto sa nehanbí pýtať sa, je hlúpy päť minút; kto sa však hanbí pýtať na to, čo nevie, ostáva hlúpy po celý život.

A na záver ešte niečo o štýle apoštolátu. O sv. Františkovi Saleskom je známe, že počas svojho života obrátil desatisíce blu-

dárov. Mnohých presvedčila jeho učenosť, ale ešte viac bolo tých, ktorých získal pre Krista svojím láskavým jednaním a dobrotou srdca. Istý kardinál, jeho súčasník, sa takto vyjadril: "Priveďte mi hocakého bludára a za polhodinku ho porazím v diskusii. Ak ale chcete, aby sa aj obrátil, pošlite ho radšej k Františkovi Saleskému..."

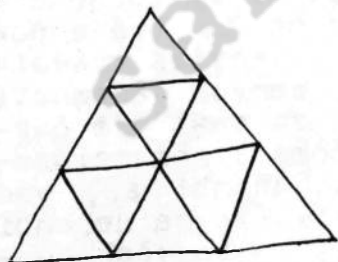
Teda správne pohnutky, primerané vedomosti a vhodný spôsob - dobrota srdca - sú zárukou, že i ty sa posvätiš a že sa staneš pre mnohých svojich kamarátov Božím poslom - apoštolom.

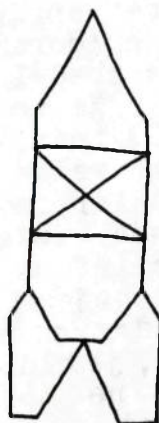
POTRÁPTE SA

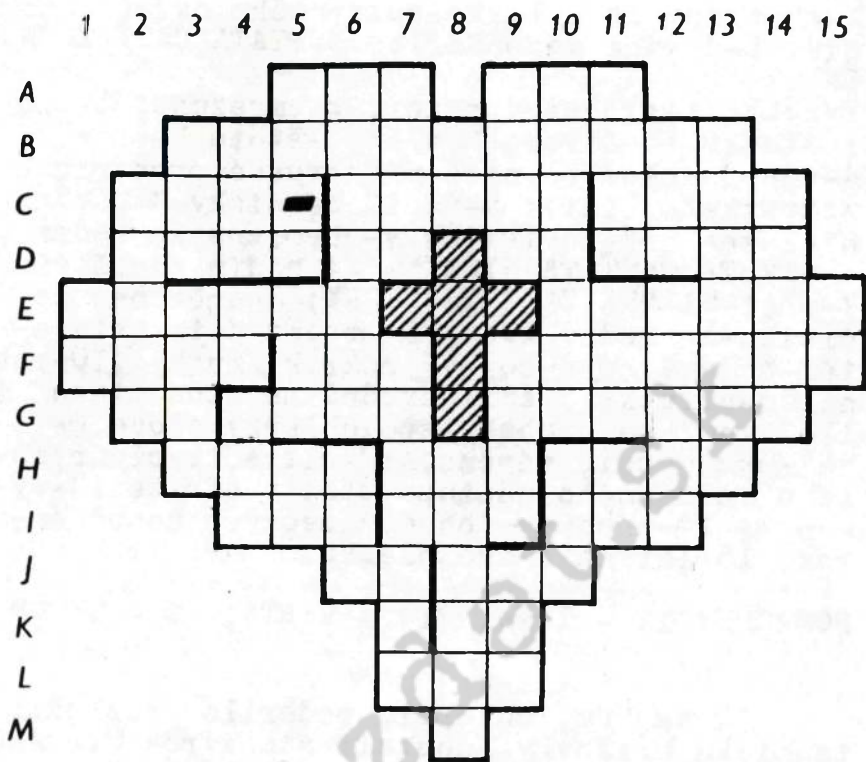
Nakreslite jedným ťahom:

1)

2)

VODOROVNE: A-orgán čuchu-DRUHÁ ČASŤ TAJNICKY
 B-urob ho schopným pre dané podmienky; C-TRE-
 TIA ČASŤ TAJNICKY-Titov po ukrajinsky-spolu-
 hlásky slov: Nór býva; D-krája nožom-chemic-
 ká značka hliníka-skratka množného čísla-bu-
 fet pre vojakov v kasárňach; E-"Our Day" po
 slovensky-obhliada; F-starogrécky bájkár-sta-
 nica technickej kontroly-PRVÁ ČASŤ TAJNICKY;
 G-nepriepustná hornina-ťah trením- kontrola
 pacientov priméromv nemocnici; H-začiatok a-
 becedy-nie tá istá-veľká vodná plocha; I-"End
 Day of Notice"/skratka/-ovocná záhrada-mojej
 osobe; J-"to" po anglicky-népoj námorníkov ;

K-chem.značka kyslíka-autoznačka okresu Chru-
dim; L-domáce meno Márie; M-PIATA ČASŤ TAJNÍ-
CKY.

ZVISLE: 1-slovesný zápor; 2-zmrazuje; 3- po-
zostatky po stromoch v lese-štóta bez "t" ;
4-tahaj nožom po niečom-dopravné prostriedky
/skratka/-obidve; 5-"ani" básnicko-MPZ Špa-
nielska-"je" po latinsky-chem.značka kadmia;
6-STVRTÁ ČASŤ TAJNÍCKY - 24 hodín /množ.čís./
7-opil-SIEDMA ČASŤ TAJNÍCKY; 8-drôt bez za-
čiatku-záhradný kvet; 9-brechajúcim zvieratám-
bodavý hmyz-bojový pokrik /rusky/;10-rob
niečo-skratka "Medzinárodný maratón mieru" ;
11-"syna" po arabsky-spoluhlásky slova "Beta-
za"-ukazovacie zámeno; 12-citosclovca rýchle-
ho splašeného nástupu-štát v Afrike;13-vy-
mente; 14-značka východonemeckých monočlán-
kov; 15-latinská dvojhláska.

POMŔCKY: 11 - IBNA, 14 - VARTA, C - TITOB

Ak sa vám, chlapci, podarilo rozlúštiť
tajničku krížovky, dostali ste výrok Svätého
Otca mladým. Povedal ho slovensky pri homí-
lii 15. septembra 1979, keď v Sixtínskej ka-
plnke vysvätil Mons. Jozefa Tomku za biskupa.

